

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a:
Pe unu anu 5 fl. — er, pe $\frac{1}{2}$ anu 2 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainetate:
Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contineu
cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl v. a.

Corespondentele se se adreseze Redactiunei
„BISERIC'A si SCÓL'A.”

Ér banii de prenumeratiune a
TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.

Serbarea Duminecii si a Serbatorilor.

III.

Puterea cea mai însemnată intru ridicarea pietatii creditiosilor facia de dilele de Dumineca si de serbatore si preste tot pentru ridicarea semtiemntului de pietate este fara indoiela cultulu divinu si amvonulu.

Despre frumseti'a cultului divinu alu bisericei nostre nu este trebuintia se vorbim. Vom aminti numai ca cultulu divinu alu bisericei nostre infacisiéza variatiune din cele mai frumose; si rogatiunile, ce se cetescu, si cantarile, ce se executa in ceea ce privesc form'a sunt scrise intr'o limba intielésha, ér in ceea ce privesc cuprinsulu, ele contineu cele mai frumose producte literarie, ce potu se esiste.

In cantarile si rugatiunile ritualului nostru vorbesce cu creditiosii cuventulu celu vecinicu alu lui Ddieu si inimile inspirate de o adeverata si deplina pietate ale barbatilor mari din perióda de auru a vietii crestine.

In executare inse cultulu nostru pre alocuria lasa multu de dorit.

In cultulu divinu inca si-afila aplicarea s'a principiu, ca numai celu ce vorbesce din inima pote petrunde la inim'a celui ce-lu asculta.

Cultului nostru divinu i-se face adese ori obiectiunea, ca este pré lungu si pré obositoriu, si ca este intoemitu pentru manastiri si nu pentru poporu.

Dar pre cand audim acésta obiectiune din cete parte, — pre atunci faptu este, ca poporulu insusi cere acésta lungime a cultului divinu; si cerendu-o este dovéda de ajuns, ca nu se sposecesc, si ca-i place; si deci poporulu nostru insusi ne spune, ca elu doresce, cá cultulu divinu se-se execute intocma, pentru ca numai astfelui afla mangaiarea, ce o cauta in biserica.

Servitiulu divinu la inmormentari dupa ritualulu bisericei nostre este destul de lungu; dar noi nu cu-

nóscem nici unu casu, in carele casnicii mortului se fia cerut dela vre unu preotu, cá se scurteze servitiulu funebru. Din contra scim aceea, ca toti creditiosii nostri ceru dela preoti, cá mortii lor se-se inmormenteze cu cât mai multa ceremonia, si anume se-se cetésca stélpi, se-se faca priveghiare, se-se tienia iertaciuni, se-se duca mortulu la biserica, se-se cetésca evangeliu pre drumu catra cimiteriu etc.

Si este fórt corectu si fórt rationalu astfeliu, pentru ca in cantarile si rogatiunile dela inmormentare este espusa in modulu celu mai chiar doctrin'a cardinala a bisericei, doctrin'a despre nemurirea sufletului, doctrin'a despre móre si inviare, despre pedépsa si resplata, despre viéti'a cea vecinica si despre marea indurare, si iubirea de ómeni a lui Ddieu; ér acésta doctrina a creditiei bisericei nostre este cea mai mare, este unic'a mangaiare pentru casnicii, rudeniele si prietenii celui reposatu.

Acésta putere, acestu daru de mangaiare lu-au tóte cantarile si rogatiunile, ce se ridică in sant'a biserica la altariulu Domnului si afara de altariu.

Preotulu incepe tóte rogatiunile sale rogandu-se pentru pace si liniște intre ómeni, cá prin binefacerile pacii poporulu se-si póta urmá in deplinu semtiu crestinescu cursulu acestei grele vieti. Ne rogám in cultulu nostru pentru M. S'a, regele tierii, pentru cá Ddieu se-i dea sporiu in bunulu exercitiu alu puterii de statu, si se-i ajute, cá se supuna sub picioarele sale pre totu vrásimasiulu si pismasiulu; si tiér'a prin o buna si intielépta conducere se infioresca. Ne rogám pentru P. S. S. Archiereulu dieceanu, pentru ca Archiereii representéza unitatea bisericei, si unitatea creditiei. Archiereii sunt in prim'a linia pazitorii moralitatii poporului. Ei gandescu, si lucréza, si se róga nencetat cu puterea darului, increditintatiu Lor pentru inaintarea bisericei si pentru inaintarea poporului creditiosu.

Ne rugám pentru cei vii, pentru cei ce umbla pre ape, si calatorescu, cá Ddieu se-le ajute in poririle lor bune, ne rogám pentru cei reposati, parintii

si fratii nostri, că Ddieu se-ii asieze in lacasurile de dereptilor. Ne rogăm, pentru că Ddieu se-ne apere tōta primejdi'a si necazulu. Cu unu cuventu ne rogăm, că Ddieu se-ne ajute intru tōte imprejurările vietii.

Daca ne vom uită acum cu ochii criticului ne-preocupatu asupra acestei sante rogatiuni, pre carea dilnicu o inaltia catra Celu atot puternicu preotulu, — astăm, ca nu pōte fi pentru omulu de inima, si pentru celu necajitu, că si pentru celu mai putien necajitu, mai bogatu isvoru de mangaiere, decât cand inim'a lui aude, si colucra, că acēsta santa rugatiune se-se inaltie că tāmai'a inaintea Domnului.

Ne potem noi acum inchipuī, că mintea si inim'a creditiosilor se obosescă da audiulu astorfelui de rugatiuni !

Dar poporulu cu tōte acestea nu cercetăza biserica cu destula serguintia.

Ei bine, durere, asia este ; dar cu atât mai vērtoș o vom cercetă noi preotii, — pentru ca noi suntem instituiti de Ddieu si de biserica, că vecinici rogori se fim pentru binele si inaintarea poporului, pentru vremi cu pace, pentru rodirea campului, pentru că se-ne ferēsca de morburi epidemice, de venirea asupra nōstra a altor neamuri si altele ; si cu cāt vom avé mai putienu poporu in biserica, cu atât inim'a nōstra se va rugă cu mai multa caldura catra Domnulu, că elu cu darulu si cu puterea Lui se apropii catra Densulu si pre acei'a dintre credintiosi, pre cari viforulu ispitelor ii-a instreinat dela faci'a Lui.

Educatiunea estetica in Aten'a.

(Continuare si fine.)

Tinerii si barbatii se exercitau in g i m n a s i o n , care institutu era guvernatu de g i m n a s t i si g i m n a s i a r c h i . Dupa Ȅre care cursu pregaritoru, care se incepea cu jocuri simple si se termină cu alergarea, urmau gradatul deprinderi din ce in ce mai complicate, cunoscute sub numirea de p e n t a t l o n u . La p a n c r a t i o n u puteau elevii se iae parte numai dupa ce implineau etatea de 10 ani. Tōte deprinderile se faceau deminēti'a si sér'a, când veniau si parintii, pentru a vedé progresele copiiloru. Se observă cu strictētia tienut'a estetica a corpului. Erorile se pedepseau cu lovitură de bastonu.

Pre lângă gimnastica tinerii mai invetiau si d a n s u r i , pe cari apoi le executau la ocasiuni solemne in temple, in teatre, si pe cāmpulu unde se aduceau jertfe dieiloru. Aceste deprinderi orches- t i c e aveau de scopu a dedă pre elevi la bunacu- viintia si gratie in misicari, pentru cari calităti atenianulu era predispusu dela natura.

Dela gramatistu primiau copiii si tinerii cunoscintiele teorice. In cursulu l i t e r a r u pe gradulu inferioru se inveria cetirea prin literisare, apoi urmau partile vorbirii cu flexiunea loru, accentuarea,

constructiunea diceriloru si topic'a. La inceputu se scriau numai litere singulare, mai tārdiu inse cuvinte si frase intregi. Pe cetirea accentuata se punea mare pondu. Cá lectura serviau opurile lui H o m e r u , H e s i o d , T h e o g n i s si F o k i l i d e s , povestile lui E s o p si alte carti, dar mai alesu acelea cari prēmariau faptele strabuniloru. De timpuriu gasim in scōele eline a n t o l o g i i , adeca colectiuni din scrierile autoriloru buni. Poesiile alese se memorisau cu scopu de a intarì memori'a, a lumină inteligen- ti'a, a stirni insufletirea si patriotismulu. Gramatic'a se cultivă in modu scientificu abia dela timpulu sofistiloru inceoce. Din socōta se inveriau numai opera- tiunile simple, necesare pentru comerciulu de tōte dilele.

In cursulu propriu musicalu, sub seutulu unei discipline rationale, se deprindeau tinerii a cāntă pe l y r a si ch i t a r a . In timpuri mai vechi era in usu si flaut'a, inse mai tārdiu acestu instrumentu s'a negligratu. Tot in acestu cursu mai primiau elevii, dela chitaristu, cunoșcintie despre constructiunea versuriloru. Pieselete se inveriau prin imita- tiune si la anumite ocasiuni se executau de rostu. Dintre cāntece erau preferite cele cu contientu moralu si patrioticu, exprimat in melodii liniștite si majestōse. Scopulu inveriamēntului musicalu nu era virtuositatea, ci numai dexteritatea de a luă parte la cāntarea in choru.

Ce atinge educatiunea morală, avemu se obser- vām, ca dela tineri se cerea inainte de tōte purtare cuviinciōsa, tienuta nobila, precugetare si maniere fine. La aceste calităti tintiā intrég'a educatiune familiara. Retacirile se indreptau prin amenintare si pedepsa corporala. Comportarea externa a tinerimei era supraveghiată de unu areopagu, la care parintii puteau se redice acusa in contr'a filoru risipitori si perversi. Vedemu dara, ca in Aten'a famili'a, scōla si intrég'a societate conlucrā la sustienerea si latirea baniloru moravuri.

In etate de 18 ani elevii se declarau de juni, si se numiau efebi. In limb'a elina Εφηβος insemnēza adolescentu. In etatea junetiei educatiunea asemenea era ingrijita si putem dice severa. Efebii acasa stima- mu pe betrâni, iar pe strada mergeau liniștiti, cu privirea inclinata spre pamēntu, cu mânila ascunse sub manta. In etate de 20 de ani depunea junele atenianu f a g a d u i n t i a m i l i t a r a in templulu dieitiei Atene, si in fine se bucură de tōte drepturile cetatiennesci.

Educatiunea femeiloru in Aten'a erā negligēata. Cá la tōte poporele din orientu, femei'a se consideră de o fintia cu multa mai inferioră decât barbatulu. Apartamentulu femeiloru se gasia in partile retrase ale casei, unde dēnsele locuiau cu copiii si cu slavele impreuna. Grij'a principala a mamei erā de a arangia unu exterioru pe cāt se pōte de gratisu si atră- getoru fiicei sale. Dela mame inveriau fetitiele a serie a ceti, si a conduce afacerile economiei casnice. Este

probabilu, ca existau si inventiatore, cari propuneau cunoscintiele elementare si music'a. Pre cât de primitiva erá educatiunea intelectuala, pre atât de greșita erá si educatiunea fizica. Junele fete, in rivnirea de a-si asigurá o infatasiare gingasie si unu farmecu cât se pote de mare, remâneau mai in totdéun'a inchise in chilie, incunjurau radiele sôrelui si suflarea vîntului. Cultur'a morală era multă pretiuita. Femeile oneste si casnice se bucurau de stim'a tuturor, inse la Ateniani nu gasim egalitatea sotilor in familie, ceea ce este o scadere fórtă insemnata.

Puterea statelor eline a pututu se dureze numai pana cand elementulu socialu a dominatua supr'a celui individualu, adeca statulu asupr'a omului; căci in lips'a unei religiuni rationale, care este razimulu vointiei morale, societatea elina isi putea intemeia puterea sa numai intr'unu statu, care ilu determiná si tier-muriá pre individu in tóte lucrările sale. Dela timpulu lui Pericles incóce libertatea individuala, prin avere si cultura, devenindu mai mare de cum trebuiá, poporul elinu si-a perduto mesur'a estetica si cumpetulu moralu, si s'a ivit u sete neliniștită de a face inoiri, cari apoi s'au finit cu o distrugere a tot ce era bunu din trecutu. Cultur'a intelectuala, ajunsa la culme, ne avêndu basa etica, s'a abatutu de pre calea armoniei, si a luat unu caracteru egoisticu. Sofistii enuntându principiulu, ca „omulu este mesur'a tuturor lucrurilor,” îsi batteau jocu de tóte sentimentele si convingerile sublime. Dieii nu mai erau venerati, decât de poporul celu ignorantu. Astfelu a disparutu statulu atenianu din istorie, lasându posteritatii că mostenire grandiose opere ale literaturei si artei eline !

Dr. Petru Piposiu.

Epistól'a catra Diognetu.

Celu din urma productu literarul din restimpulu parintiloru apostolici este o *epistóla frumósa* scrisa de unu necunoscutu si adresata unui *Diognet*. Autoriulu se numesce pe sine μαθητής τῶν ἀποστόλων (inventiacelu apostolicu), si respunde prin epistól'a acést'a la intrebarile puse de Diognet, pagân de positiune inalta. Intrebând acesta, că de ce s'au separatu crestinii in privint'a religiunei atât de pagâni, că si de judei ; că ce felu de religiunie e cea crestina, pentru-că intre membrii ei domnesce dragostea cea mai mare ; in urma, că daca acést'a e religiunea cea adeverata, de ce s'a ivit ea asia de tardiu ? — la tóte acestea respunde autorulu scrierei nóstre in modu minunatu prin o critica aspra a religiunei pagâne, precum si a socotintieloru religionare a le judeiloru, aratându totodata si originea ddieescă a religiunei crestine si justificându venirea atât de tardie a lui Chr., cuvîntulu si fiulu ddieesc. Acést'a *prima apologia* a crestinismului e „unu capu de opera” „unu margaritariu“ alu literaturei parintiloru apos-

tolici — dupa cum o numescu patrologii mai noi. Autoriulu se vede a fi fostu unu barbatu pe cât de genialu si eruditu, pe atât si de bine cunoscut cu spiritul religiunei crestine. Dar cine este elu, nu se scie. Unii dintre critici, dupa cum vom vedé mai la vale, trag chiaru si aceea la indoiala, că ar fi fost inventiacelu apostolicu.

Dintre scriitorii bisericesci cei vecchi nime nu amintesce scrierea acést'a, de si citatiuni fragmentare din ea se afla in mai multe manuscrizte vecchi. Acést'a a si potut fi caus'a pentru care s'a ascrisua ea filosofului *Iustinu* atunci, când in secl. alu XV. s'a aflat intre scrierile acestui martiru si apologet. Pana in secl. alu XVII. se credea, că densulu e autorulu acestei epistóle, carea se o fi adresat elu unui *Diognet*, inventiatoru de filosofie al imperatului roman Marcu Aureliu. Dar in secl. alu XVII. s'au convinsu criticii, că ea nu pote se provina dela Iustinu, pentru că diferesce multu de tóte scrierile acestui barbatu, atât in privint'a stilului, că si alu ideiloru si doctrineloru depuse intr'ensa. Pe bas'a acestoru criticii interne, si a marturisirei autorului, că e inventiacelu apostolicu, au facutu criticii conclusiunea, că epistól'a acést'a trebue se fie productulu *unui parinte apostolicu*, carele a potutu se traiésca cam dela anulu 70. d. Chr., asia dara ceva mai nainte de derimarea Ierusalimului si a templului, pana spre mijlocul secl. alu II.

Dintre criticii si patrologii secl. nostru, germânu T. C. Otto s'a intorsu la socotinti'a ne'ntemeliată, că Iustin ar fi autorul scrierei desnumite. Dar elu insusi a revocatu mai tardiu socotinti'a s'a. Altii érasi basându-se pre impregiurarea, că nime din cei vecchi nu o amintesce, au venit u la conclusiunea, că e de origine multu mai tardie. Anume Overbeck sustiene, că e scrisa dupa timpulu lui *Constantinu* celu mare † 337, de unu scriotoriu, carele s'a transpusu cu fantasi'a sa in timpurile apostolice si astfelui a scrisu acést'a epistóla apologetica. Francesulu Doulcet crede a fi aflatu autorulu in persón'a filosofului din Aten'a, *Aristide*, carele a vietuitu că apologetu pe timpulu imperatului *Adrian*, (117—138.) In urma germânu Kihn primindu acést'a socotintia a lui Doulcet afirma, că Diognet, catra carele e adresata epistól'a, nu e altulu decât insusi imperatulu *Adrian*, insemnându adeca cuvîntulu *Diognet*, atât'a căt : fiul lui Joe, care nume ii s'ar fi datu imperatului de catra pagâni. Si daca pre langa acestu cuvîntu provine in avorbire inca si atributulu οπάτος, apoi intrég'a titulatura nu vré se inseamne decât : préputernice fiule a lui Joe, séu *pré puternice imperate*. — Daca e scrisa epistól'a nóstra de Aristide si adresata lui Adrianu, atunci ea datéze dela a. 120—140. d. Chr.

Voindu a caracteris'a literatur'a parintiloru apostolici aflam, că productele ei fara exceptiune sunt scrise originalminte in limb'a grecésca, si că ele relativu la cuprins in partea cea mai mare sémana cu

epistolele s. apostoli, atât in privint'a invetiaturilor, cât si mai vîrtoș a modului loru neartificiosu de espuñere. Căci precum nu s'a dat ocasiune a observ'a, cele mai multe din scierile aceste suntu compuse in forma de epistolă, si au acea menitiune, acea tendintia, că se corespunda si se satisfaca trebuințelor spirituale a le credinciosilor din timpul acela. Cu tóte aceste ele forméza a trecere fôrte naturala dela literatur'a apostolica la cea patristica mai tardie. — Esaminandu-le mai de aprópe descoperim in epistol'a lui Varnav'a o *esplicare*, de si alegorica, a T. V. in referint'a lui catra T. N., — prin urmare unu felu de *esegesa*, ér in cea catra Diognetu unu felu de *apologetica* crestina, in pastoriul lui Erm'a o espuñere a *moraliei* crestinesci, in epistolele ignatiane inceputulu unei *polemice contra ereticilor* — dar aceste epistole pe langa aceea că au unu caracteru mustratoriu, mai suntu totodata si o palida in cercare de a espune dreptulu, constitutiunile asiedamintele bisericei crestine — in urma in opulu lui Papi'a descoperim incercarea de a scria o *istoria bis.*, voind el a culege „cuvintelor domnesci“, ce s'au pastrat pe cale traditionala.

Dr. Tr. Puticiu.

Predica pentru Duminec'a Floriilor.

„Si-a facutu lui acolo cina si Marta slujâ, si Lazaru era unul dintre cei ce siedea impreuna cu densusu.“ (Evang. Ioanu c. 12 v. 42.)

Iubitorii Crestini!

Pecatuindu stremosii nostrii Adamu si Ev'a in raiu pré induratalu Ddieu le-a fagaduitu cumca le va trimite pre unulu nascutu fiulu seu, carele versându-si scumpu sângele seu pentru pecatulu stramosiescu, ne va mântuí din robi'a diavolului si ne va redicá éra-si la inparati'a cea ceresca din carea cadiusemu.

Fagaduitá ca va trimite pre fiulu seu, care patimindu pentru noi, lacremile nôstre le va intorce intru bucurie, raiulu ni-lu va deschide, si ne va face partasi vecinicei sale imparatii, care fagaduiutia s'a si implinitu la anulu dela facerea lumii 5500.

Noi Crestinii cei ce ne invrednicim a gustá din bunatatile invetiaturei Mânt. nostru Isus Christosu si cari ne-am invrednicitul prin Mant. nostru Isus Christosu de a purtá numele de crestinu, dicu noi astadi serbam intrarea cea glorioasa in Ierusalim a Mântuitorului nostru Isusu Christosu, dupa invierea lui Lazaru, si scimu, cum popórele 'si asterneau vestmintele sale pe unde trecea, si cum rumpeau ramuri din copaci si cu o insufletire nespusa strigau: „Os an'a bine este cuventat u celu ce vine in numele Domnului, Os an'a fiul ui David u.“

Dar ce vorbescu eu, că-ci cu mare superare trebuie se-mi aduc si aceea aminte, ca nu este nimic'a statornicu pre pamêntu, si ca tóta marirea este insielatôre, precum préluminatul ni se arata si din patimile Mant. nostru Isus Christosu, — că-ci poporulu acel'a care astadi ilu glori-

fica si maresce asia tare mâne poimâne striga; „restignestelu restignestelu.“

De aceea obiectulu vorbirei mele de astazi va fi patimile si mórtea Mant. nostru Isus Christosu, me rogu se me ascultati.

Nu s'a auditu, nu s'a intemplatu o di asia infrico-siata că diu'a patimiloru Mant. nostru Isus Christosu, nu s'a aratatu nici când asia minune mare, că-ci celu ce a facutu ceriulu si pamêntulu, sôrele si lun'a, stelele si intréga lume, se vinde de mâna de omu cu treidieci de arginti, va se dica se vinde ziditoriu de zidirea sa, vinde-se Domnulu de sluga s'a. O minune! taina nevediuta si neaudita pana in momentulu de facia! că-ci Mantuito-riul lumei se vinde de necredinciosulu seu invetiacelu Iud'a, — si éta-lu prindu calcatorii de lege, 'lu ducu legatu că pre unu facetoriu de rele, — si-lu dau in judecată.

O puternice Dómne! óre unde este puterea t'a cu care odionara ai ruptu prin Samsonu funile că pre niste atie de câlti, si prin Davidu ai omoritul leii; éta te incungiura poporulu celu vicleanu, care in locu de Os an'a striga acum: „restignestelu restignestelu.“

Venindu jidovii se Te prinda Tu ii intimpini pre ei intrebându-i: „Prieten e pre cine cautați?“ ér când ti-a respunsu tie ca „pre Isus Nazarineanulu“, atunci tu nimic'a tainuindu ai disu: „Eu sunt acel'a pre care le voi cautați“ si indata au cadiutu toti la pamêntu, ér dupa ce s'au trezit, afându pre Isus, 'lu prind ér invetiaceii lui toti fugu si-lu parasescu.

Óre unde este Petru care dicea ca 'si va pune chiar capulu pentru Isusu? unde este acum celu ce dicea: ca de s'ar sminti toti in Isusu ér elu nu se va sminti? unde este Petru care dicea si acea ca elu este gat'a a se ressigni cu Isusu? Unde sunt cejalalți invetiacei cu cari a-i facutu cin'a cea de taina? Unde sunt orbii, schiopii, surzii, mutii si ologii pre cari i'a vindecatu Christosu? — Unde este poporulu care'lu ascultá 'lu glorificá si măria pre Christosu că pre unu mantuitoriu si facetoriu de bine.

— Éta in óra de ispita si necasu toti 'lu lasara toti 'lu parasira.

Dupa ce-lu prinsera ostasii 'lu ducu la Archiereulu An'a, dela An'a dupa ce'lui batjocorescu 'lu ducu la Caiafa, dela Caiafa la Pilatu, dela Pilatu la Irodu, dela Irodu éra-si ilu ducu la Pilatu, si apoi aici la Pilatu adunându-se archiereii, carturarii, si poporulu a tienutu judecata asupr'a lui Christosu, — si éta celu ce a infrumse-tiatu ceriulu cu stele éta sta golu desbracatu de hainele sale inaintea unui neamu pecatosu. Unde sunteti voi che-rovimi ceresci, cari odinióra cu aripile vostre a-ti acoperitul altariulu lui Ddieu? éta acum sta altariulu lui Ddieu golu inaintea jidoviloru, de ce nu-lu acoperiti cu acoperimentulu ariplorul vostre? — éta sta legatu si pironitu celu ce a intemeiatu pamêntulu preste ape, éta ca-lu bat preste obrazu si cu batjocura 'lu intréba: „prorocesc-ne noua Isuse, cine este acel'a, ce te loví? si Isus tóte a-ceste le rabda si sta tacêndu inaintea Divanului.

Aici pacatosiloru, dicu aici, ridicati ochii vostrui si ve uitati la Domnulu si facatoriulu vostru, uitati-ve la fat'a lui, si lasati tóta grija' cea lumésca, — priviti cu

deadinsulu la ziditoriu nostru cum sta legatu, celu ce pre toti ii vindeca; cum sta golu si desbracatu de haine, ca se nu fie vre-o rana la care uitându-ve se nu o vedeti.

O pré bunule Dómne! Adam dupa ce au pechatuit in rai i s'a deschis ochii si vezéndu-se ca este golu avendu frundie de smochine s'a acoperit, si cu pei de dobitóce s'a imbracatu. Noe dupa ce s'a imbetatu si in beti'a sa s'a golitu, au avutu fii de l'an acoperit. — iar acum ce pote fi acést'a o ceresecu Isuse! de Tu, Domnulu si ziditoriu tuturor, — n'ai acum pre nime se te acopere.

Dupa ce'l'u desbraca de hain'a sa si dupa ce ii pun cununa de spini pre capulu lui, desì Pilatu n'a aflatu vina in elu si a spusu poporului ca este nevinovatu, spalându-si mânila sale inaintea popornului in loculu ce se chiama „pardositu cu petrii“ ér evreesce Gavata au disu: Eu sunt nevinovatu de săngel dreptului acestui'a; voi ve-ti vede-a, si respundiendu poporul a disu: Sângelului asupra nostra si asupra urmatorilor nostrii, — l'a datu deci poporului se-lu restignésca, — ér poporulu luandu lu l'a dusu că pre unu facotoriu de rele si la restignitu in loculu capatinei ce se numesce evreesce Golgot'a.

Éta I. Crestini acum Isus Christosu pironesce peccatele nóstre pre cruce éta-lu restignitu intre doi talhari, — vedi O Isuse! cu ce i-ti resplateste tie binefacerile tale némulu omenescu cum poporulu acel'a care mai nainte strigá osana si Te glorificá că pre unu facotoriu de bine alu seu, éta acum cum Te batjocoresce, — dar tu cu tóte ca érai patrunsu de dureri si fiind chiar pre cruce, ti-ai redicatu ochii tei catra parintele teu celu cerescu si rugându-te pentru poporu ai disu: „Parinte i arata-le loru ca nu sciu ce facu“ acest'a a fostu cuventulu dintâi rostitu pre cruce alu teu. — Socotiti dara Iub. Crestini căt este de mare indurarea lui Ddieu, — ceriul si sôrele s'a intunecatu neputéndu se privésca pre ziditoriulu seu pre cruce, resplatire striga pamentulu cutremurénduse, petrile despiciânduse, strigau angerii si tóta óstea cerésca resplatire pentru ziditoriulu loru.

Alu doilea cuventu este care a graitu catra talhariulu care in ór'a din urma s'a pocaitu; dicendui: asta di cu mine vei fi in raiu! O indelungu rabdatoriile Dómne, — căt este de mare bunatatea Ta asupra nostra a pecatosiloru. Sôrele s'a intunecatu la restignire, dar mai mare minune că acésta este, ca mintea cea intunecata a talhariului intru'n minutu s'a luminatu. Petrile se despiciara, catapeteasm'a bisericiei se rupse in done de sus pana jos, gropile se deschisera, — dar mai mare minune este, piatr'a cea mare a pechatelor de pre inim'a telhariului a o lepedá, caci mai mare minune este de a aduce la viéti'a vecinica sufletulu celu lipsit u de darulu lui Ddieu.

Alu treilea cuventu este care a graitu catra preacurata maic'a sa, carea stete cu Ioanu apóstolulu seu celu mai tineru langa cruce si plangea cu amaru, ear Isus-vediendu-o a dis „Muere éta fiulu teu“ că si cand aru dice: O dulce si preaiubit'a mea Maica! ved si cunoscu gelea si amarulu teu, cunoscu durerea si supra carea petrunde inim'a ta; deci iubit'a mea maica ai

fiu in loculu meu pre Ioanu fratele meu celu mai tineru, Apostolulu meu celu mai credinciosu, care numai elu singuru dintre toti ceialalti a fostu de facia la patim'a mea, acest'a se-ti fie fiu de aici inainte, pre acest'a ilu lasu in loculu meu.

Alu patrelea cuventu este „Dumnedieulumeu, Ddieulumeu, caci mela sasi“ minunative ceriuri si ve spaimentati! cum pote fi aceia ca fiulu lui Ddieu se-se tenguiésca asupra parintelui seu celu cerescu chiar la mórté, cine pote se cuprinda tain'a acést'a mare cu mintea sa. Utatus'a Isus in tóte partile că se-lu mangae cineva si n'a aflatu, — uitatus'a la maica sa acésta plangea cu amar, uitatus'a dupa Apostolii sei cari toti fugise, afara de Ioanu, se uitá la jidovii cari ilu blastama si'l'u batjocorescu, uitatu-sa la sóre care incepia a se intunecá. Ce se faca dara in necasulu lui striga „Ddieulumeu Ddieulumeu caci mai lasat“. Acésta parasire Iubitiloru Crestini trebuie se-o intiegemua asia, ca Tatalu nostro celu cerescu numai intru atâtă 'l-a lasat si parasit, incât a voit că cu firea sa omenescu se patimesca tóte că unu omu, caci numai asia ne va putea mantui din robi'a diabolului.

Alu cincelea cuventu este: 'mi sete. Acesta este cuventul celu mai jalmicu alu Mantuitorului nostru de pre cruce. Se scie ca cei raniti cari perdu multu sange din trupurile loru mai cu séma insetosiéza. — Insetosiatu si Mantuitorulu pre cruce, care isi versase tot sangele. O mórté ticalósa! Celu ce a isvoritu apa in pustie, celu ce a facut din apa vin, acum insetosiaza si doresee se-si aline setea cu o picatura de apa: celu ce slobozeste ploi din nori, celu ce adapa suprafati'a pamentului, celu ce da roua recoritóre tuturor plantelor, acum insetosiaza si doresce se-si stampere setea si n'are eu ce.

Alu siéselea cuventu: dupa ce ia dat otiet se beie, si n'a vrutu ci a dis „seversitu'sa“! O cuvîntu plin de bucurie ingqrlor si ómeniloru! pentru ce acum a se-versitu Domnulu lucrulu seu pre pamentu, bucurate Adame, Avrame, Isac, Noe, bucurative toti prorocii si dreptii cari ati primitu cununa de martiri pentru neclatit'a si dréptá vóstra credintia, bucurative si voi toti iubitiloru crestini, ca acum a sosit mantuirea nostra si ca Domnulu tuturor acum sevirsiesce tóte lucrurile sale pamentesca că om, si se redica la marirea sa cea cerésca.

Alu sieptelea cuventu si celu de pre urma a Mant. nostru Isus Christosu de pre cruce este: „in manile tale i-mi dau sufletulu meu“ cu acestu cuvent a seversitu Mant. nostru Isus Christosu viéti'a sa pamentesca, — caci tóte căte a avutu pre acestu pamentu le a renduitu; Apostolilor sei le-a lasatu darurile si invetiaturile sale, precum si puterea legarii si a deslegarii, ostasii a impartit u hainele lui, ér pentru camési'a lui au aruncat sorti, datau talhariului celui ce s'a pocait raiulu, datau Maicei sale pre Ioanu, si trupul seu lui Iosif si Nicodim, dupace tóte le a asiezat tóte le a renduit, tóte le a intogmitu, — in fine si-a dat sufletulu seu in manele Tatalui seu cerescu, — si apoi a murit u. — O! indelungrabdatoriile meu Isuse! Cu ce ti-au resplatit u calcatorii de lege, in locu de multiemita ca ii ai

scos din robi'a Egipetului, Te blastama si Te scuipescu, — pentru ca i-ai creat din nimica, manile tale le petrundu cu cuie, cōst'a ta cu suliti'a o impungu, capulu cu spini 'lu incunyneaza, pentruca le ai isvoritu apa in pustie din peatra si iai hranit cu mana din ceriu, acum te adapa cu otietu si fiere, si pentru binele celu multu ce le-ai facut, elatindu din capetele loru te batjocorescu.

Alergati dar acum Neamuriloru! alergati de vedeti pre Domnulu si facetoriulu nostru, caci că unu facetoriu de reie este restignitu pre cruce, alergati imparati si regii pamentului cu tota ostirea vōstra ve asiedati in jurul crucii lui Cristosu si ve inarmati nu cu arme ci cu lacremi, alergati de vedeti cum tari'a nōstra a tuturora pironita pre cruce se stinge, plangeti imparati, ca imperatulu tuturoru acum sta mortu intre doi talhari, alergati si voi Magii de la retarditu veniti acuma si in locu de auru, smirna si tamaie carea a-ti adus la nascerea lui Christosu, smirna de lacremi aduceti, in locu de auru plans, si in locu de tamaie durere.

Veniti si voi pastoriloru, cari cu fluerile vōstre măreati nascerea lui Cristosu, veniti acum de mariti si mórtea lui cu cantari de jale, alergati dela marginea pamentului si vedeti pre facetoriulu vostru cum manile lui sunt petrunse cu cuie, cum are pre capu cununa de spini si cum e impunsa cu suliti'a coasta lui.

Vina si tu poporu peccatosu si fatiarnicu, si dupa ce Pai restignitu pre Christos vediend minunile ce se intempla, intorcete, barem acum in ora unsprediece, si precum mai nainte striga-si „restignestelu restignestel“ striga barem acum'a din inima curata precum a strigatu pruncii cei nevinovati: Osan'a bine este cuventat u celu ce vine intru numele Domnului, Osan'a fiul lui David" pruncii acei'a rumpea ramuri din copaci, si-si asterneau vestiniente loru pe cale, si voi puteti se faceti asemenea, Iub. Crestini retinemēndu-ve dela pacate, — marturisindu-le acelea cu adeverata evlavie crestinesca, — lasati pism'a si ur'a, ce esista intre voi, si ve imbracati cu duchulu blindetieloru tienēnd că de prototipu alu vostru pre Mānt. Christosu, care in tot decursulu vietii sale pamēntesca a fostu chipulu blindetieloru, — si atunci cānd vedem ca ceriulu si pamēntulu prin minuni si-arata displacerea sa la ocar'a si suferintiele Facetoriul loru, cum potem vedea pre facetoriul nostru restignitu pra cruce, si parasitu de toti, cand vedem ca ceriulu si pamentulu imbraca jale vediend facia facetoriului nostru, vediend mānile lui cele ce vindecă bolnavii, picioarele lui cele ce umblă pre mare că pre uscatu pironite cu pirone de catra neleguitii jidovi, — plângeti acum munti si déluri, plângeti betrâni ca induarea vōstra e in pericolu, tanguiti-ve feciore, ca mirele sufletelor vōstre zace ranitu pre cruce, plangeti si voi princi cari l-ati intimpinatu eu atât'a bucurie si bunavointia, ca acum celu ce ve iubiā s'a stēnsu.

Dreptu aceea se cade si nōua iubitiloru cei cē au-dim patimile Māntuitorului nostru Isus Christosu, se lacramam dintru adēnculu inimii cu plangere amara, ca de cāte ori peccatum de atātea ori restignim pre Christosu

Domnulu nostru; si de cāte ori nu tienem poruncile lui, de atātea ori ne inpotrivim voei Dumnedieesci.

Se ne apropiem dara Iubitiloru Crestini de crucea Domnului Isus Christosu, se plangem cu amaru se vedem ranele lui care sunt peccatele nōstre, se ne aducem aminte, ca de cāte ori peccatum de atātea ori lu-ranim, si se dicem: Pré dulcele nostru Isuse! éta noi peccatosii pentru care ti-ai versatu scumpulu si nevinovatulu teu sange cu ruga ferbinte ne apropiem catra tine, nu ne serie noué peccatele nōstre Dōmne, ci pre noi nemultiamitorii cu scumpu săngele teu care l'ai versatu pentru māntuirea sufletelor nōstre, mantuescene de chinurile cele vecinice, invrednicesc-ne pre noi Dōmne a ajunge si petrece cu pace si diu'a cea mare a invierii tale din morti, fa-ne pre noi vrednici si de cuvintele tale cele mantuitore care le-ai rostitu talhariului celui de pre cruce cari sunt: „A satadi cu mine veifi in raiu“ Aminu.

*Iustinu Dascalescu,
parochu ort. rom. in Micalac'a.*

**Fondulu religionariu gr. or. alu Bucovinei,
substratulu, formarea, desvoltarea, administrarea
si starea lui de facia.**

(Continuare.)

S u c e v i t i a. 42. Sucelviti'a pe alu carei teritoriu se afla astadi si satulu: Voevodés'a (Fürstenthal.) 43. Volovetiulu pe teritoriulu acestui'a astadi si satulu: Marginea, 44. Horodniculu de susu, 45. Horodniculu de josu, 46. Giomaladu munte, 47. Plesiniti'a jumetate, 48. Barbescii (mai de multu numiti si Malinescii) jumetate, 49. Costescii a 7-a parte.

D r a g o m i r n'a. Dragomirescii adi Mitoculu Dragomirnei, 51. Rusciorii (satulu nu esista,) 52. Bārnov'a (satulu nu esista), 53. Bunintii, 54. Costescii mosie fara satu.

M. S â n t - I l i e. 55. Gropile, acum satulu Sânt-Ilie, 56. Satulu mare, 57. Costin'a jumetate, 58. Milisieutiulu jumetate, 59. Florint'a câmpie, acum in teritoriulu Costin'a.

M. P e t r e u t i u l u. 60. Petreutiulu (pe Sucéva) 61. Mihovenii.

M. I l i s i e s c i i. 62. Ilisescii a 3-a parte, 63. Sasriorii (satulu nu esista,) 64. Balacean'a, 65. Iacobescii, jumetate.

V o r o n e t i u l u. 66. Stulpicanii pe ai caroru teritoriu se afla acum inca satele Gemenea, Slatior'a, Ostr'a, Negruleas'a, Schwarzthal, Plotoniti'a, Doroteii, Frasinu, Bucsió'a si Voronetiu. 67. Bucurescii, adi, Capucodrului 68. Dragoescii, 69. Lucacescii, 70. Muntii: Mestecanisiulu, Petrisiulu si Muncelulu dela straja.

S o l c'a. 71. Solc'a pe teritoriulu ei acum si Arburea, Clitulu, Poeni. 72. Botosian'a, 73. Cajvan'a, 74. Hrincescii, acum nu esista, dara in loculu loru satulu Iaslovetiulu, 75. Badeutiulu, 76. Draganescii (nu esista) 77. Crainicescii, 78. Ivancicautiulu (acum nu esista,) 79. Pirlisienii (acum nu esista) 80. Mi-

lisieutiu jumetate, 81. Muntii : Cocosiu, Gain'a, Porcesculu si Bótosiulu.

H o m o r u l u. 82. Homorulu acum numitu : Manastirea Homorului éra in partea din josu a mosiei s'au formatu orasielulu : Gur'a Homorului, 83. Baiasiescii jumetate, 84. Partescii, acum : Partescii de susu, Partescii de josu si Cacic'a. 85. Comanescii jumetate (adi Ludii Homorului,) 86. Romanescii a 6-a parte, 87. Magur'a, munte.

M o d o v i t i'a. 88. Moldoviti'a pe alu carei teritoriu s'au formatu satele Rusii Moldovitiei, Argelu, Ciumérn'a, Rusii pe Boulu, Frumosulu, Dragosi'a si Dee'a. 89. Vam'a, 90. Berchisiescii pe alu caroru teritoriu acum si satulu Corlat'a, 91. Oprisienii, 92. Prevorochii, 93. Iordanescii jumetate. 94. Suhardulu mare, munte.

S chitulu O str'a. 95. O suta de falci de locu in Ostr'a s'au Barbesci.

S chitulu Luc'a. 96. Dóuesprediece falci in Luc'a.

S chitulu Coribniti'a. 97. Patru falci de locu.

S chitulu Crisiceatecu. 98. O parte despărtita din mosiea Repujenitiu, 99. Zvineace'a, jumetate.

S chitulu Berejnit'i'a. 100. A 16-a parte din Banil'a de pe Ceremusiu.

S chitulu Broscautiu. 101. Cincisprediece falci in Broscautiu.

S chitulu Zamostie'a. 102. A treia parte din Zamostiea, 103. Trei preluc in Vilucea.

S chitulu Horece'a. 104. Unu locu de 12 odgône in Horecea, 105. Trei bucati de pamentu in hotarulu Cernautiului, 106. Unu locu afara de Cernautiu. 107. Cabescii a 8-a parte.

S chitulu Jadov'a. 108. Unu locu in Jadov'a (Lazulu lui Ciolanu,) 109. Unele ogôre in tiarin'a Jadovei, 110. Unu odgonu si jumetate din mosie'a Vasileu.

S chitulu mare. 111. Mamaescii acum Mamaescii vechi si noi, 112. Revn'a, 113. Mitcaulu jumetate, 114. O odae in Cernautiu.

Proprietatile cele merunte precum mori, vii s. a., tot asia si mosiile cari remasera preste cordonu in Moldov'a, nu suntu insirate aice căci ele au fost curêndu s'au vîndute, s'au unele mosii de din colo schimbate mai apoi cu altele boeresci cari se aflau dincöce. Mosiile insirate inse au fostu substratulu pentru formarea fondului religionariu gr. or. alu Bucovinei.

(Dupre „Candel'a.“)

D i v e r s e .

* **Nou pamentu bisericescu.** In comun'a Socodor intemplantu-se comasarea hotariului, — poporenii nostri de acolo au luat in unanimitate hotârea, că din pasculu comunale se-se taia unu complecsu de 140, adeca un'a suta patriudieci jugere de pamentu, si se-se

inscrie in carteau funduaria pre numele comunei bisericesci gr. orientale din Socodoru — cu menitiunea că dupa timpu prin o buna administrare se-se pôta acoperi tote trebuintiele bisericiei si scôlelor nôstre din numita comuna.

Felicitâm pre fratii nostri din Socodoru pentru acestu daru depusu pre altariulu bisericiei si culturei nôstre nationale, — si dorim că esemplulu bunu alu loru se aiba cât mai multi imitatori !

* **Adunarea generala** a institutului de creditu si economii „Victori'a“ din Aradu s'a tienutu Dumineca trecuta, sub presidiulu dlui presedinte alu directiunei Dr. Lazar Petco. In acést'a adunare s'a luatu la cunoascinta reportulu directiunei despre agendele anului trecutu, si s'a primitu propunerile directiunei in privint'a impartirii venitului curat. De membrii in directiune in cele două locuri vacante s'au alesu dnii Moise Bocsian, protopreiteru si Ignatié Pap, asesoru consistorialu.

* **Metodulu nou de invetiatura la scôlele** primare, lueratul de parintele Ioanu Ionescu dela dn'a Balasi'a din Bucuresci, care metodu s'a publicatu înainte cu câtiva ani si in colonele acestei foi ; a obtinutu mențiunea juriului dela espozitura din Paris.

— Felicitâm pentru acestu succesu pre parintele Ionescu !

* **Necrologu.** Corpulu profesoralu dela gimnasiulu superioru greco-catolic romanescu din Naseudu cu anima întristata aduce la cunoascinta cumca iubitulu colega Leonu Pavelia fostu profesor si catechetu greco-catolicu gimnasialu a incetat din vietia la 15 Martie 1890 st. n. in alu 53-lea anu alu etatii si alu 27 anu alu neobositei si fructificei activitatii că profesor si catechetu.

Remasitiele pamentesci ale defunctului se voru binecuvantá dupa ritulu besericiei greco-catolice din Naseudu la 17 Martie 1890 st. n. la 2 ore p. m.

Fie-i tierin'a usiora si memor'a eterna !

Naseudu la 14 Martie 1890.

I. Ciocan, M. Popu, El. Motioeu, Dr. I. Malaiu, A. Mazanec, Dr. C. Moisilu, Dr. P. Tanco, Dr. A. P. Alexi G. Seridonu, I. Tanco, I. Lupoia, Gr. Pletosu, I. Ghetie si I. Fischer, profesori.

* **Unu genu nou de ómeni** a aflatu renuntulu scrutatoru alu Africei Stanley in regiunea ecuatoriala. Acestu genu de ómeni se numescu Vahumi si se deosebescu de Negrii din aceeasi regiune prin aceea, ca nasulu nu le e tuttitu latausiu că la acei'a, ci e asemenea că la poporele europene. Stanley crede, ca acestu genu de ómeni a ratacitu aici din Ethiopi'a. E interesantu, ca acestu popor totdeauna s'a sciutu tiené departe de amesteculu cu ceialalti Negrii, pe cari ii socotescu a fi unu popor inferioru loru, si ca ei cu multa placere comunică cu Europeanii.

* **Reponsu potrivitu.** Regele Ludovicu XI din Franti'a avea obiceiul de a invitá la masa sa pe barbati de diferite clase, ca asiá mai siguru se se pôta convinge despre referintiele din tiér'a sa. Unu comerciant bogatu din Parisu avu de repetite ori acést'a onore, ceea

ce asiá și umplu capulu, incât ceru dela monarchu că se-lu ridice la rangulu de nobilu. Ludovicu și implin poft'a, dar pe noulu nobilu nu-lu mai invită la masa. Nobilulu era desperat si ceru o audentia, in care intrebă pe regele, ca de ce i-a detrasu favorulu seu?

"Acésta e fórt simplu," response regele, "mai înainte pana erai celu dintâi in starea d-tale, aveai cev'a trecere la mine, ér acum'a, de când in starea cea nouă esci celu din urma, nu mai ai nici o trecre."

* **O secta afurisita** a fostu descoperita in Americ'a. Principiul de credintia alu acestei secte e, ca pentru de a se puté mânui trebue se bea sânge de om la anumite dile ale anului.

* **Profetii pentru 1890.** In Londr'a si in Americ'a apare in fie-care anu cate-o scriere volanta a unui astronomu englesu. Intr'o astfelu de scriere se dice, ca in Martie se voru intembla mari resboie in Chin'a. In Aprilie pe imperatulu germanu i-lu voru ajunge multe necazuri. In Maiu viéti'a regelui italianu va fi in mare periculu. In Augustu, imperatulu Austro-Ungariei va fi aprópe de a-si perde tronulu. In Septembre, Sultanulu i-si va vedé primejduita nu numai viéti'a, ci si tronulu. In Noembre in intréga Europ'a voru fi mari sguduiri si resboie. In Decembrie, Anglia va purtă doliu, ér pe stradele Parisului se voru intembla ciocniri săngeróse. E caracteristicu, ca intr'o astfelu de scriere, aparuta in Decembrie an. tr., se dice, ca in Februarie 1890, pe ducele de Orleans i-lu voru ajunge dile grele, ceea ce s'a si implinitu, dupa cum scimu, că-ci ducele de Orleansu a fostu arestatu.

* **Predic'a unui mortu.** Intr'unu orasiu din Americ'a murí acum cate-va septemanii unu preotu in etate de 77 de ani. Înainte de mórte, elu i-si facu predica, pe care o si rostí in fonografu. Se scie, ca cu ajutoriulu nouei masini, numita fonografu, se pote conservá ori-ce sunetu, cantare, ori vorbire, care apoi mai tardiu se pote reproduce ori când, totemai asiá cum s'a auditu a-cea pe timpulu, când s'a tiparit in fonografu. Astfelu reposatulu preotu din Americ'a lásà, ca la mórtea lui se se puna langa sieriu fonografulu si acest'a se rostésca predic'a, pe care o facuse preotulu înainte de mórtea sa. Asiá s'a si intemplatu. Nepotii reposatului pusera fonografulu langa sieriu si când sosí timpulu predicei, ei por-nira numai masin'a, adeca fonografulu. Cei de fatia au fost atât de suprinsi, când au auditu vócea reposatului preotu predicând, incât toti s'a cutremuratu, ér döue femei, petrunse de adêncă iubire fatia cu reposatulu loru parinte sufletescu, când mai audira odata vócea acelui'a lesinara asiá, ca altii au trebuitu se le ia si se le departeze de langa sieriu. Preotulu lasa se se tiparésca in fonografu si meritele impreuna cu obiceinuitele laude la adres'a reposatului, dar, precum se vede, in minutulu, când a vorbitu despre acestea, l'a napadit plânsulu, că-ci vócea fonografului deodata s'a intreruptu si a inceputu se dea sunetele unei voci innecate de plânsu, ceea ce s'a pututu audi atât de acuratutu, incât si cei de fatia incepura cu totii se

planga si cu ast'a s'a si terminatu ceremonia inmormântărei. —

* **Primulu castigu.** Regele Victoru Emanuilu alu Italiei in juneti'a sa se intelni la o venatore cu unu tieranu. Acesta vediendu, ca regele cu-o puscatura lovi 2 gainusi, se aprobia de elu si-i dise:

"Trebue se recunoscu, cu pusti fórt bine."

"Asa'i?" response regele.

"Prin urmare nu mai puté scapa si pe mine de-o vulpe, ce'mi manca tóte gainile?"

"De ce nu!"

"Daca vei face acésta, i-ti platescu 2 mutte" (vreo 35 de cruceri).

"Fia," response regele. "Mane diminétia viu cu cânii mei si te scapu de hotiulu de gaini!"

"Imi dai man'a? intreba tieranulu.

Regele i-i intinse mana si in diu'a urmatore la tim-pulu hotaritu si veni cu cânii sei; vulpea inca se arata, regele o pusica si se prezinta cu ea la tieranu.

"Acum se-mi platesti 2 mutte," dise triumfandu.

"Bine, aici suntu," response tieranulu.

Regele luă banii. "Pe Dumnedieu!" dise elu uitandu-se la bani, "acestia suntu cei dintai bani, ce i-am castigatu eu!"

In diu'a urmatore regele trimise tieranului o haina si nisce cercei că daru pentru sotia sa, si numai asia a aflatu tieranulu cu cine a avutu a face.

* **Idei americane.** Se serie din New-York, ca o societate de acolo a iscodit unu curiosu modu de a se face cât se pote mai usiora transportarea laptelui pe la casele private. Vrea anume se faca unu mare basenu (un feliu de lacu) pe care ilu vor umplé cu lapte. Din basen se voru conduce tievi mai largi spre centrulu orasiului, ér de acolo se voru ramificá tievi mai mici la fie-care casa, care va dorí se-i vina laptele la casa, că ap'a si gazulu de luminatu.

Concurse.

In urmarea conclúsului luatu de Ven. Consistoriu gr. or. Oradanu la 19. Februarie a. c. Nr. 185 B. langa preotulu M i c h a i l u M a n g r'a din comun'a S. Salda-bajiu, devenitul la neputintia, sistemisându-se postu de capelanu, pentru îndeplinirea acestui'a se eserie concursu pre langa jumetate din tóte beneficiile parochiale care facu 632 fl. v. a. estimate de comitetulu parochialu si aprobate si din partea sinodului parochialu de acolo.

Doritorii de a ocupá acestu postu de capelanu sunt avisati a-si substerne cursele pana la 21. Aprilie e subscrisului protopresviteru éra in 22 Aprilie a. c. se va tinea alegerea, avându a dovedi ca posiedu cualificatiune pentru parochii de a döu'a clas'a si tot odata pana la diu'a alegerii a se presentá la s. biserică spre a-si arata dezeritatea in cele rituale.

Datu in S. Saldabajiu, la 10 Martie 1890.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: ELIA MOG'A, m. p. protop. Beiusului.